

Lärarens bedömningsmatris 2024 Finska, modersmålsinriktad A -lärokurs

Ändringar finns i den första kolumnen och är överstruken med rosa eller blått.

Mål för undervisningen	Innehåll	Mål för lärandet som härletts ur målen för undervisningen	Föremål för bedömningen	Kunskapskrav för vitsordet 5	Kunskapskrav för vitsordet 7	Kunskapskrav för vitsordet 8	Kunskapskrav för vitsordet 9
Kulturell mångfald och språkmedvetenhet							

<p>M1 utveckla elevens förmåga att reflektera över värderingar och företeelser som är förknippade med nationalspråkets ställning i Finland samt stärka elevens förmåga och vilja att ta del av och verka i flerspråkiga och mångkulturella miljöer</p> <p>Delmål åk 7 och 8: <i>Eleven vill och kan ta del av två- och flerspråkiga miljöer.</i></p> <p>Delmål åk 9: <i>Eleven vill och kan ta del av</i></p>	11	<p>Eleven lär känna det finska språkets ställning i Finland.</p> <p>Eleven lär sig att förstå kulturella skillnader mellan nationalspråken samt bakgrunden till dessa.</p> <p>Eleven lär sig att agera i olika språkmiljöer.</p>	Förståelse för frågor som gäller nationalspråkets ställning	<p>Eleven kan berätta om våra nationalspråk och ge några exempel på flerspråkiga miljöer.</p> <p>Eleven kan reagera i flerspråkiga miljöer.</p>	<p>Eleven är medveten om värderingar och företeelser som anknyter till nationalspråken.</p> <p>Eleven kan komma till rätta i flerspråkiga miljöer.</p>	<p>Eleven kan ta i beaktande värderingar och företeelser som anknyter till nationalspråken.</p> <p>Eleven kan agera i flerspråkiga miljöer.</p>	<p>Eleven kan genom sitt agerande beakta värderingar och företeelser som anknyter till nationalspråken.</p> <p>Eleven kan agera flexibelt enligt situation i flerspråkiga miljöer.</p>
--	----	--	---	---	--	---	--

och verka i två- och flerspråkiga miljöer.							
--	--	--	--	--	--	--	--

<p>M2 uppmuntra eleven att upptäcka möjligheter att mångsidigt använda finska i olika sammanhang och miljöer</p> <p>Delmål åk 7: Eleven känner till språkförhållandena i Kyrkslätt.</p> <p>STRYKS</p> <p>HELT: Delmål åk 8 och 9: eleven får i mån av möjlighet kontakt med finskspråkig skolklass, grupp eller verksamhet i eller utanför Kyrkslätt</p>	11	<p>Eleven lär sig att utveckla sin förmåga att mångsidigt använda finska i olika sammanhang och miljöer.</p>	<p>Förmåga att mångsidigt använda sig av sina språkkunskaper för att utveckla sina världsmedborgerliga färdigheter</p>	<p>Eleven kan ge exempel på några sammanhang och miljöer där hen kan använda finska.</p>	<p>Eleven kan berätta om sammanhang och miljöer där hen kan använda finska för att främja det egna lärandet.</p>	<p>Eleven kan jämföra olika sammanhang och miljöer där hen kan använda finska för att främja det egna lärandet.</p>	<p>Eleven kan reflektera över hur hen ändamålsenligt kan använda finska i olika sammanhang och miljöer för att främja det egna lärandet.</p>
--	----	--	--	--	--	---	--

<p>M3 handleda eleven att lägga märke till regelbundenheter i finska språket, på vilket sätt man i olika språk uttrycker samma saker samt att använda sig av språkvetenskapliga begrepp som stöd för sitt lärande</p> <p><i>Delmål åk 7 : Eleven är medveten om skillnader i talad och skriven svenska.</i></p> <p><i>Delmål åk 9: Eleven kan beskriva, kort presentera och analysera en företeelse inom den finska kulturen.</i></p>	11	<p>Eleven lär sig att ge akt på regelbundenheter i finska språket och likheter och olikheter i jämförelse med andra språk.</p> <p>Eleven lär sig att använda språkvetenskapliga begrepp som stöd för sitt lärande.</p>	Språklig förmåga	Eleven kan göra iakttagelser om regelbundenheter och känner till några språkvetenskapliga begrepp i finska.	<p>Eleven kan dra slutsatser om finskans regelbundenheter i jämförelse med andra språk.</p> <p>Eleven känner till de vanligaste språkvetenskapliga begreppen i finska.</p>	<p>Eleven kan dra slutsatser om finskans regelbundenheter och jämföra olika sätt att uttrycka samma saker i olika språk.</p> <p>Eleven känner till centrala språkvetenskapliga begrepp i finska.</p>	<p>Eleven kan dra slutsatser om finskans regelbundenheter, tillämpa dem samt jämföra olika sätt att uttrycka samma saker i olika språk.</p> <p>Eleven känner till och kan använda centrala språkvetenskapliga begrepp i finska.</p>
<p>Färdigheter för språkstudier</p>							

<p>M4 uppmuntra eleven att ställa upp mål, att utnyttja mångsidiga sätt för att lära sig finska och att reflektera över sitt lärande självständigt och i samarbete med andra samt handleda eleven att delta på ett uppbyggande sätt i kommunikation där det viktigaste är att man når fram med sitt budskap</p> <p>Delmål åk 7: Eleven kan ställa upp mål för sitt lärande.</p> <p>Delmål åk 8: Eleven utvärderar sitt lärande med både själv- och kamratbedömning och kan delta i kommunikation som stöder och utvecklar dessa.</p> <p>Delmål åk 9: Eleven deltar i uppbyggande kommunikationssituationer tillsammans med andra elever.</p>	12	<p>Eleven lär sig att ställa upp mål för sina språkstudier och att reflektera över sitt lärande självständigt och i samarbete med andra.</p> <p>Eleven lär sig att använda olika sätt för att lära sig språk och att hitta de mest effektiva för hans eget lärande.</p> <p>Eleven lär sig olika sätt att delta i kommunikation.</p>	<p>Förmåga att ställa upp mål, att utnyttja studiestrategier och att reflektera över sitt lärande samt förmåga att bilda sig en uppfattning om olika sätt att delta i kommunikation</p>	<p>Eleven kan använda några för hen själv passande sätt att lära sig språk.</p> <p>Eleven kan ge några exempel på olika sätt att delta uppbyggande i kommunikation.</p>	<p>Eleven kan använda de vanligaste och för hen själv passande sätten att lära sig språk.</p> <p>Eleven kan beskriva olika sätt att delta uppbyggande i kommunikation.</p>	<p>Eleven kan utnyttja de mest centrala och för hen själv passande sätten att lära sig språk.</p> <p>Eleven kan jämföra olika sätt att delta uppbyggande i kommunikation.</p>	<p>Eleven kan mångsidigt utnyttja varierande och för hen själv passande sätt att lära sig språk.</p> <p>Eleven kan jämföra och reflektera över olika sätt att delta uppbyggande i kommunikation.</p>
--	----	---	---	---	--	---	--

--	--	--	--	--	--	--	--

<p>M5 stödja elevens egen aktivitet och förmåga att kreativt tillämpa sina språkfärdigheter och utveckla sina färdigheter för kontinuerligt språklärande</p> <p>Delmål åk 7 och 8: <i>Eleven deltar inom gruppen i spel och aktiviteter som utvecklar ordförråd och språkförståelse.</i></p> <p>Delmål åk 9: <i>Eleven deltar aktivt i olika slag av aktiviteter, tex. ordförklaringsspel och rollspel. Eleven kan vidareutveckla ett tema eller en kommunikationssituation genom egna tillägg.</i></p>	12	<p>Eleven lär sig att tillämpa sina språkkunskaper i olika situationer samt utveckla sina färdigheter självständigt även efter avslutad skolgång.</p> <p>Eleven lär sig att utnyttja de språkliga intryck som finns i hens omgivning.</p> <p>Eleven utvecklar tilltro till sig själv som språkinlärare.</p>	Förmåga att utveckla sina färdigheter för kontinuerligt språklärande	Eleven kan använda sina färdigheter i finska i några situationer och ge exempel på hur hen kan utveckla de egna färdigheterna.	<p>Eleven kan beskriva olika möjligheter att utveckla sina färdigheter i finska även avslutad skolgång.</p> <p>Eleven kan använda sina kunskaper i finska i olika situationer.</p>	<p>Eleven kan jämföra olika möjligheter att tillämpa och utveckla sina färdigheter i finska även efter avslutad skolgång.</p> <p>Eleven kan mångsidigt tillämpa sina kunskaper i finska i olika situationer.</p>	<p>Eleven kan reflektera över och jämföra olika möjligheter att tillämpa och utveckla sina färdigheter i finska även efter avslutad skolgång.</p> <p>Eleven kan målmedvetet tillämpa sina kunskaper enligt situation.</p>
--	----	---	--	--	--	--	---

Växande språkkunskap, förmåga att kommunicera	Kunskapsnivå A2.1	Kunskapsnivå B1.1	Kunskapsnivå B1.2	Kunskapsnivå B1.2/B2.1
--	--------------------------	--------------------------	--------------------------	-------------------------------

<p>M6 uppmuntra eleven att delta i olika kommunikationssituationer, vilkas teman också kan vara relativt krävande</p> <p>Delmål åk 7: Eleven deltar i diskussioner och uttrycker sina åsikter i vardagliga kommunikationssituationer.</p> <p>Delmål åk 8: Eleven deltar aktivt i diskussioner och uttrycker sina åsikter i vardagliga men också i vissa mer krävande kommunikationssituationer.</p> <p>Delmål åk 9: Eleven deltar aktivt i diskussioner och uttrycker sina åsikter i vardagliga men också i vissa mer krävande kommunikationssituationer.</p> <p>agera som informatörer som t.ex. att själv</p>	13	Eleven lär sig att aktivt delta i olika kommunikationssituationer.	Kommunikationsförmåga i olika situationer	Eleven kan utbyta tankar eller information i bekanta och vardagliga situationer och stundtals hålla igång en konversation.	Eleven kan relativt obehindrat kommunicera, delta i diskussioner och uttrycka sina åsikter i vardagliga kommunikationssituationer.	Eleven kan relativt obehindrat delta i kommunikation också i vissa mer krävande situationer som till exempel då man informerar om en aktuell händelse.	Eleven kan kommunicera relativt obehindrat också i nya och mer krävande situationer.
---	----	--	---	--	--	--	--

<p>M7 handleda eleven att öva sig i att föra ordet, att ta initiativ i muntlig eller skriftlig kommunikation och att förhandla om betydelser.</p> <p>Bedöms inte i åk 7.</p> <p>Delmål åk 8: Eleven kommunicerar muntligt och skriftligt och tar ibland initiativ i informella språksituationer. Eleven rättar till missförstånd och tar hänsyn till olika åsikter i en kommunikationssituation.</p> <p>Delmål åk 9: Eleven tar initiativ och använder lämpliga uttryck i kommunikationssituationer där ett bekant ämne behandlas. Eleven rättar relativt naturligt till missförstånd och kan diskutera betydelsen också av mera komplicerade uttryck.</p>	13	<p>Eleven lär sig att ta initiativ i kommunikationssituationer.</p> <p>Eleven lär sig att använda olika kompensationsstrategier och omformulera sitt budskap.</p>	Användning av kommunikationsstrategier	<p>Eleven deltar i allt högre grad i kommunikation. Eleven använder mer sällan non-verbala uttryck.</p> <p>Eleven måste relativt ofta be samtalspartnern upprepa eller förtydliga.</p> <p>Eleven kan i någon mån utnyttja samtalspartnerns uttryck i sin egen kommunikation.</p>	<p>Eleven kan i någon mån ta initiativ i olika skeden av en kommunikationssituation och försäkra sig om att samtalspartnern har förstått budskapet.</p> <p>Eleven kan omskriva eller byta ut obekanta ord eller omformulera sitt budskap.</p> <p>Eleven kan diskutera betydelsen av obekanta uttryck.</p>	<p>Eleven kan ta initiativ och använda lämpliga uttryck i en kommunikationssituation där ett bekant ämne behandlas.</p> <p>Eleven kan relativt naturligt rätta till missförstånd.</p> <p>Eleven kan diskutera betydelsen också av mera komplicerade uttryck.</p>	<p>Eleven kan uttrycka sin åsikt och diskutera betydelsen också där mer krävande ämnen behandlas.</p> <p>Eleven kan diskutera betydelsen också av komplicerade uttryck och begrepp.</p> <p>Eleven kan naturligt rätta till missförstånd och korrigera sitt språk.</p>
--	----	---	--	--	---	--	---

<p>M8 handleda eleven att i kommunikationen fästa uppmärksamhet vid hur formell situationen är, att öva sig i att använda olika slags texter (till exempel bloggar, intervjuer) och att i sin kommunikation bli förtrogen med kraven på kulturell växelverkan</p> <p>Bedöms inte i åk 7.</p> <p>Delmål åk 8 och 9: Eleven använder för olika ändamål ett språk som inte är för familjärt men inte heller för formellt. Eleven känner till de viktigaste artighetskutymerna och följer dem.</p>	13	<p>Eleven lär sig att anpassa sin kommunikation enligt situation.</p> <p>Eleven lär sig att känna igen kulturella drag i kommunikation.</p>	Kulturellt lämpligt språkbruk	Eleven kan använda de vanligaste artiga hälsnings- och tilltalsfraserna samt artigt framföra till exempel önskemål, invitationer, förslag och ursäkter och besvara sådana.	<p>Eleven visar att hen behärskar de viktigaste artighetskutymerna.</p> <p>Eleven kan i sin kommunikation ta hänsyn till några viktiga kulturellt betingade aspekter.</p>	<p>Eleven kan för olika ändamål använda ett språk som inte är för familjärt men inte heller för formellt.</p> <p>Eleven känner till de viktigaste artighetskutymerna och följer dem.</p> <p>Eleven kan i sin kommunikation ta hänsyn till viktiga kulturellt betingade aspekter.</p>	<p>Eleven kan för olika ändamål använda ett språk som inte är för familjärt men inte heller för formellt.</p> <p>Eleven kan ta hänsyn till sin samtalspartner och till de krav som olika situationer ställer.</p>
Växande språkkunskap, förmåga att tolka texter				Kunskapsnivå A2.1	Kunskapsnivå B1.1	Kunskapsnivå B1.2	Kunskapsnivå B1.2/B2.1

<p>M9 erbjuda eleven och tillsammans med hen söka mångsidiga och betydelsefulla texter vilka kräver slutledningsförmåga och textförståelsestrategier</p> <p>Delmål åk 7: Eleven läser och tolkar berättande och instruerande texter som kan vara både fiktiva och faktatexter.</p> <p>Delmål åk 8: Eleven läser och tolkar berättande, instruerande och ställningstagande texter som kan vara både fiktiva och faktatexter.</p> <p>Delmål åk 9: Eleven läser och tolkar berättande, instruerande, ställningstagande och reflekterande texter som kan vara både fiktiva och faktatexter.</p>	13	Eleven lär sig att förstå muntliga och skriftliga texter och att tillämpa olika strategier för att tolka dem.	Förmåga att tolka texter	<p>Eleven förstår texter som innehåller enkla, bekanta ord och uttryck samt tydligt tal.</p> <p>Eleven förstår det centrala innehållet i korta, enkla budskap som intresserar hen och grundtankarna i en förutsägbar text som innehåller ett bekant ordförråd.</p> <p>Eleven klarar mycket enkel slutledning med hjälp av kontexten.</p>	<p>Eleven förstår det väsentliga och vissa detaljer i tydligt och relativt långsamt allmänspråkligt tal eller i lättfattlig skriven text.</p> <p>Eleven förstår tal eller skriven text som bygger på gemensam erfarenhet eller allmän kunskap.</p> <p>Eleven urskiljer även utan förberedelse det centrala innehållet, nyckelord och viktiga detaljer.</p>	<p>Eleven förstår tydligt tal som innehåller fakta om bekanta eller ganska allmänna ämnen och klarar också i någon mån av texter som förutsätter slutledning.</p> <p>Eleven förstår det väsentliga och de viktigaste detaljerna i en pågående mera omfattande formell eller informell diskussion i omgivningen.</p>	<p>Eleven förstår muntlig och skriven text som är mera invecklad till språk och innehåll samt klarar av texter som förutsätter slutledning.</p> <p>Eleven kan följa med komplicerad argumentation samt redogöra för det centrala innehållet i olika texter.</p> <p>Eleven förstår en stor del av en pågående diskussion i omgivningen.</p>
---	----	---	--------------------------	--	--	---	--

Växande språkkunskap, förmåga att producera texter	Kunskapsnivå A2.1	Kunskapsnivå B1.1	Kunskapsnivå B1.2	Kunskapsnivå B1.2/B2.1
--	-------------------	-------------------	-------------------	------------------------

<p>M10 handleda eleven att producera, tolka och dela texter vars tema också kan vara något mer krävande och att i sammanhanget fästa uppmärksamhet vid texternas mångsidighet och användandet samt behärsknigen av varierande strukturer</p> <p>Delmål åk 7: Eleven kan redogöra för verkliga och fiktiva ämnen och detaljer som intresserar. Eleven använder sig av ett relativt omfattande ordförråd och olika strukturer.</p> <p>Delmål åk 8: Eleven kan redogöra för konkreta ämnen och uttrycka sig relativt obehindrat. Eleven kan skriva personliga meddelanden och kan också uttrycka sina tankar om en del fiktiva ämnen. Eleven kan använda sig av varierande strukturer.</p> <p>Delmål åk 9: Eleven kan berätta om vanliga</p>	13	Eleven lär sig att uttrycka sig muntligt och skriftligt i olika sammanhang och för olika ändamål genom att använda centralt ordförråd och centrala strukturer.	Förmåga att producera texter	<p>Eleven kan med enkla meningar och ett konkret ordförråd berätta om vardagliga och konkreta saker som är viktiga för hen.</p> <p>Eleven behärskar ett lätt förutsägbart ordförråd och många centrala strukturer.</p>	<p>Eleven kan redogöra för det väsentliga och även för vissa detaljer angående vardagliga ämnen, verkliga eller fiktiva, som intresserar hen.</p> <p>Eleven använder sig av ett relativt omfattande ordförråd och olika strukturer samt en del allmänna fraser och idiom.</p>	<p>Eleven kan berätta om vanliga konkreta ämnen genom att beskriva, specificera och jämföra.</p> <p>Eleven uttrycker sig relativt obehindrat.</p> <p>Eleven kan skriva personliga och mera allmänna meddelanden och uttrycka sina tankar också om en del fiktiva ämnen.</p> <p>Eleven använder sig av ett relativt omfattande ordförråd, vanliga idiom, olika strukturer och även komplicerade meningar.</p>	<p>Eleven kan med rätt mångsidiga strukturer och ett omfattande ordförråd uttrycka sig klart och exakt om olika ämnen som hör till det egna erfarenhetsområdet.</p> <p>Eleven kan uttrycka sina tankar också om fiktiva ämnen.</p> <p>Eleven kan delta också i mer formella diskussioner.</p>
---	----	--	------------------------------	--	---	--	---

<p><i>konkreta ämnen genom att beskriva, specificera och jämföra. Eleven använder sig av ett relativt omfattande ordförråd, vanliga idiom, olika strukturer och även komplicerade meningar.</i></p>							
---	--	--	--	--	--	--	--